

Δραστηριότητα: Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Ηλικίες: 12-16 ετών

Χρόνος: 90 λεπτά

Υλικά:

- «Διαβατήριο για τα δικαιώματά σου»
- Μαρκαδόρους
- Flip Chart paper

Προετοιμασία:

Σχεδιάστε το πιο κάτω στον πίνακα της τάξης γράφοντας μόνο τις επικεφαλίδες των στηλών.

Δικαιώματά του παιδιού	Υποχρεώσεις του φροντιστή/στριας του παιδιού
Άρθρο 19: έχεις το δικαίωμα να προστατεύεσαι από τη βία και την κακομεταχείριση.	Έχουν την υποχρέωση να σε προστατεύουν από τη βία και την κακομεταχείριση.

Υλοποίηση δραστηριότητας:

Συζητήστε ότι τα παιδιά θεωρούνται δικαιούχοι των δικαιωμάτων τους και η πολιτεία και το κράτος έχουν υποχρέωση να τα διασφαλίζουν. Δώστε το παράδειγμα που αναφέρεται στον πίνακα πιο πάνω και ζητήστε τους να σας αναφέρουν γιατί είναι σημαντικό να διασφαλίζονται τα δικαιώματά τους;

Επισημάνετε κάποια από τα δικαιώματα στον πίνακα (όπως φαίνεται στο παράδειγμα) και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τις πιθανές υποχρεώσεις που έχουν οι ενήλικες αντίστοιχα σε κάθε δικαίωμα.

Ζητήστε από την ομάδα να σκεφτεί και να αναφέρει ποιος, έχει την ευθύνη να προστατεύσει τα δικαιώματα των παιδιών; (Φορείς: η κυβέρνηση, οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί, οι υπερασπιστές/οργανισμοί των δικαιωμάτων των παιδιών, οι οικογένειες, οι φίλοι, κ.λπ.).

Οργανώστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 5 και εξηγήστε ότι θα χρησιμοποιήσουν την κατανόηση των δικαιωμάτων τους και των υποχρεώσεων των φροντιστών τους για να κάνουν αντιπαράθεση ιδεών για το θέμα της προτεινόμενης απαγόρευσης της πώλησης ανθυγιεινών τροφών και ποτών (σνακ από σφολιάτα, φρουτοποτά κτλ.) από την καντίνα του σχολείου τους.

Για την αντιπαράθεση ιδεών τους οι ομάδες θα χρειαστούν ένα αντίγραφο από το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, μαρκαδόρους, flip chart paper και το εκπαιδευτικό εργαλείο «Διαβατήριο για τα δικαιώματά σου».

Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι πριν αρχίσουν την αντιπαράθεση ιδεών θα πρέπει να απαντήσουν με την ομάδα τους στο flip chart paper που τους δώσατε τις πιο κάτω ερωτήσεις οι οποίες θα τους βοηθήσουν στην υλοποίηση της αντιπαράθεσης ιδεών.

1. Είστε παιδί ή φροντιστής/στρια;
2. Ποια είναι τα δικαιώματα των παιδιών; Ποιες είναι οι ευθύνες των φροντιστών (δηλαδή Διευθυντής, σχολική επιτροπή, γονείς, προσωπικό καντίνας, ΥΠΠΑΝ);
3. Συζητήστε σημεία υπέρ και κατά της απαγόρευσης. Αναφέρετε τα δικαιώματά του παιδιού και τις υποχρεώσεις της πολιτείας/κράτους στη συζήτησή σας.
4. Υπάρχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις που συγκρούονται μεταξύ τους; Εάν ναι, πώς επιλύουμε αυτές τις συγκρούσεις;
5. Αποφασίστε αν θα ψηφίσετε υπέρ ή κατά της απαγόρευσης του πρόχειρου φαγητού. Γιατί θα ψηφίσετε έτσι;
6. Είναι απαραίτητη η πλήρης απαγόρευση ή υπάρχει μια πιθανή μέση λύση; Ποια πορεία δράσης θα προστατεύσει καλύτερα τα δικαιώματά των μαθητών/τριών στο σχολείο;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Αυτό το σενάριο είναι πλασματικό.

Είσαι μαθητής/τρια γυμνασίου και έχεις εκλεγεί ως σύμβουλος μαθητών/τριών σε μια επιτροπή που συγκροτήθηκε για να αποφασίσει εάν θα απαγορεύσει ή όχι την πώληση ανθυγιεινών σνακ από την καντίνα του σχολείου σου. Η επιτροπή αποτελείται από μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού, γονείς, μαθητές/τριες, κλινικό διατροφολόγο, προσωπικό καντίνας και μέλη σχολικής επιτροπής. Είναι δική σου ευθύνη να εκπροσωπήσεις τα συμφέροντα του μαθητικού πληθυσμού.

Το θέμα τέθηκε από ομάδα ενδιαφερόμενων γονέων και την τοπική κλινική διατροφολόγο. Αναφέρουν ότι τα τελευταία 25 χρόνια, το ποσοστό παχυσαρκίας στη Κύπρο μεταξύ των ηλικιών 12-17 ετών έχει τριπλασιαστεί. Και το 59% των παιδιών και εφήβων καταναλώνουν λιγότερα φρούτα και λαχανικά από το συνιστάμενο ελάχιστο των 5 μερίδων την ημέρα. Αυτοί οι νέοι έχουν σημαντικά περισσότερες πιθανότητες να είναι υπέρβαροι ή παχύσαρκοι. Άλλα σχολεία που έχουν εφαρμόσει παρόμοιες απαγορεύσεις έχουν δείξει βελτιωμένη διατροφική συμπεριφορά και μειωμένες ασθένειες μεταξύ του μαθητικού πληθυσμού.

Έχει προταθεί να αντικατασταθούν οι επιλογές πρόχειρου σνακ με επιλογές υγιεινών τροφίμων με βάση τον Οδηγό Τροφίμων Κύπρου. Όταν ρωτήσατε μαθητές/τριες που αγοράζουν φαγητό από την καντίνα, διαπιστώσατε ότι το 72% αυτών των μαθητών/τριών προτιμούσε τα πρόχειρα σνακ (όπως τυρόπιτα, τσιπς, ποπ κορν) από τα υγιεινά τρόφιμα (όπως μπάρες βρόμης, φρέσκα φρούτα, σάντουιτς ολικής αλέσεως με γαλοπούλα και τυρί χαμηλά σε λιπαρά).

+357 22103234

+357 22104021

info@uncrcpc.org

75 Limassol Ave., Office 201, 2nd Floor,
2121 Nicosia, Cyprus

www.uncrcpc.org
www.uncrcpc.org.cy

Γνωρίζετε ότι η απαγόρευση ανθυγιεινών σνακ θα οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές. Η παρασκευή υγιεινών, φρέσκων τροφίμων θα απαιτήσει περισσότερο προσωπικό (άρα και περισσότερα χρήματα για τη μισθοδοσία) καθώς συχνά χρειάζονται περισσότερη προετοιμασία. Η καντίνα θα χρειαστεί περισσότερα ψυγεία. Οι συμβάσεις με εταιρείες φρουτοποτών και προμηθευτές πρόχειρων σνακ θα πρέπει να καταγγελθούν ή να επαναδιαπραγματευθούν. Το μαθητικό συμβούλιο και η ομάδα καλαθόσφαιρας του σχολείου επωφελούνται από την πώληση πρόχειρων σνακ από μηχανήματα αυτόματης πώλησης. Τα κέρδη τους θα μπορούσαν να επηρεαστούν σημαντικά από την απαγόρευση αυτών των τροφίμων.

Το σχολείο σας επικεντρώνεται στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, επομένως η επιτροπή αποφάσισε να εξετάσει το θέμα με προσοχή στα δικαιώματα που θα επηρεαστούν από αυτή την απόφαση.

Θα ψηφίσετε υπέρ ή κατά της απαγόρευσης των ανθυγιεινών σνακ;